

Acute vulvovaginitis

Inleiding

Een **bacteriële vaginose** wordt veroorzaakt door een verstoord evenwicht tussen verschillende bacteriën, het aantal lactobacillen is gedaald, en het aantal en de diversiteit aan anaerobe bacteriën is toegenomen. Deze verstoring gaat gepaard met toegenomen afscheiding die onaangenaam ruikt (doordat de anaerobe bacteriën ammoniak produceren) en gaat vaak vanzelf over. Bij een onzekere diagnose kan afhankelijk van de klachten en in overleg met patiënte gekozen worden voor een proefbehandeling of voor afwachtend beleid. Tijdens de zwangerschap is er een iets groter risico op vroeggeboorte, late miskraam en infectie bij de moeder, maar Het is niet aangetoond dat behandeling de kans op vroeggeboorte vermindert.

Vulvovaginale candidiasis is naar schatting de tweede meest voorkomende oorzaak van vaginitis, na bacteriële vaginose. *Candida albicans* is verantwoordelijk voor ongeveer 85 tot 90% van de candida-infecties, de resterende 10% wordt in nagenoeg alle gevallen veroorzaakt door *Candida glabrata*. (Martin Lopez, 2015). Gisten en bacteriën komen voor in de vagina onder normale fysiologische omstandigheden. Als het evenwicht tussen gisten en bacteriën verstoord geraakt kan een schimmelinfectie ontstaan met klachten van jeuk en witte afscheiding. Candida-infecties komen vaker voor bij zwangerschap, oestrogeenbehandeling, breedspectrumantibioticagebruik, diabetes mellitus of verminderde afweer, maar regelmatig is geen van deze factoren aanwezig. Een schimmelinfectie kan vanzelf overgaan. In sommige gevallen kan een schimmelinfectie wel ernstige klachten geven of hardnekkig zijn (NHG-werkgroep Fluor vaginalis, 2024).

Trichomonas vaginalis is een soi die geassocieerd is aan complicaties tijdens de zwangerschap zoals het voortijdig breken van de vliezen, vroeggeboorte en laag geboortegewicht (Cotch et al., 1997). Er is echter geenbewijs dat behandeling van een trichomonasinfectie tijdens de zwangerschap met metronidazol deze perinatale morbiditeit reduceert. Doe een soi-anamnese en verricht op grond daarvan zo nodig bijkomende soi-tests.

Hou er rekening mee dat de hulpstoffen van **vaginale crèmes** het latex van condooms en pessaria (ook anticonceptieve ringen) aantasten, waardoor de anticonceptieve betrouwbaarheid en de bescherming tegen seksueel overdraagbare infecties verminderen gedurende de behandeling en tot 3 dagen erna.

Klinische vragen:

1. *Wanneer een persoon met bacteriële vaginose behandelen met anti-infectieuze middelen?*
2. *Wanneer een persoon met candida vulvovaginitis behandelen met anti-infectieuze middelen?*
3. *Wanneer een persoon met Trichomonas vaginalis behandelen met anti-infectieuze middelen?*
4. *Wat is de antimicrobiële behandeling voor bacteriële vaginose indien deze geïndiceerd is?*
5. *Wat is de antimicrobiële behandeling voor candida vulvovaginitis indien deze geïndiceerd is?*
6. *Wat is de antimicrobiële behandeling voor Trichomonas vaginalis indien deze geïndiceerd is?*

Aanbevelingen

Indicaties voor antimicrobiële behandeling

Bacteriële vaginose

- Een antibioticabehandeling is bij al dan niet zwangere vrouwen alleen geïndiceerd bij hinderlijke klachten.
- Medicamenteuze profylaxe ter voorkoming van een recidief wordt niet aangeraden.
- Behandeling van seksuele partner(s) wordt over het algemeen niet aangeraden. Op basis van een recente RCT kan behandeling van de vaste partner overwogen worden bij recidiverende bacteriële vaginose (Vodstrcil et al., 2025).

Candida vulvovaginitis

- Medicamenteuze behandeling is bij al dan niet zwangere vrouwen alleen geïndiceerd bij hinderlijke klachten.
- Bij een recidief is de behandeling dezelfde als bij een eerste infectie.
- Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of continue profylaxe.
- De partner wordt niet meebehandeld, tenzij deze zelf klachten heeft.

Trichomonas vaginalis

- Een antibiotica behandeling is aangewezen.
- Alle partners van de voorafgaande 4 weken worden meebehandeld en getest, ongeacht of er wel of geen klachten zijn.

Antimicrobiële behandeling

Metronidazol voorzorgen:

- Er mag geen **alcohol** worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname. Het disulfiram effect bij alcoholgebruik treedt ook op bij vaginale toediening.
- Gegevens over gebruik tijdens de **zwangerschap** zijn geruststellend, en de meeste bronnen geven aan dat het gebruikt kan worden.
- *Het is niet nodig de **borstvoeding** te onderbreken. Overweeg bij een keuze voor metronidazol peroraal, een éénmalige dosis van 2g metronidazol na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden.

Bacteriële vaginose

Lokale (vaginale) behandeling heeft de voorkeur vanwege de beperkte systemische absorptie. Orale therapie is een effectief alternatief. De keuze dient samen met de patiënt te worden gemaakt (gedeelde besluitvorming), op basis van voorkeur en klinische context.

Lokaal (vaginaal) (voor het slapengaan diep vaginaal inbrengen)

- metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift gedurende 7 dagen
- clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift gedurende 3 dagen.
- clindamycine vaginale crème 2 %: 5 g per dag in 1 gift gedurende 7 dagen.

Alternatief:

- metronidazol per os 1g per dag in 2 giften gedurende 7 dagen
- Overweeg metronidazol éénmalig 2 g bij borstvoeding*.

Recidiverende bacteriële vaginose

- Behandeling, zie voorgaande
- Partnerbehandeling: gedurende 7 dagen
  - metronidazol per os 1g per dag in 2 giften EN
  - clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis 2 keer per dag

Candida vulvovaginitis

Geef bij voorkeur een lokale behandeling tijdens de zwangerschap of borstvoeding. Kies een behandeling in overleg met de patiënt.

Milde of recidiverende symptomen

Eerste keuze: lokaal (voor het slapengaan diep vaginaal inbrengen)

- Clotrimazol: (Tijdens de zwangerschap: Breng handmatig vaginaal in, zonder applicator)
  - Vaginale tablet of capsule 500 mg éénmalig
  - 1 applicator (ca 10g) vaginale crème 20 mg/g gedurende 3 dagen
- Fenticonazol: ovule 600 mg éénmalig (niet geïndiceerd tijdens de zwangerschap)

Tweede keuze: peroraal:

- Fluconazol 150 mg 1 capsule (bij uitwendige jeuk: combineer met miconazolcrème 20 mg/g tweemaal daags of clotrimazol 10 mg/g tweemaal daags)

Borstvoeding: clotrimazol vaginaal of fluconazol als éénmalige orale dosis.

Ernstig: met uitgebreide erytheem/oedeem/krabeffecten (langere behandeling)

- Clotrimazol vaginale crème 1 applicator (5g) 20 mg/g, voor het slapengaan diep inbrengen, gedurende 7 tot 14 dagen

- Of peroraal fluconazol 150 mg op dag 1 en dag 4.

Recidiverende candida vulvovaginitis

Plan een controle na 3 maanden om het beleid te evalueren en zo nodig aan te passen.

Zelfbehandeling bij klachten: zie beleid hierboven of geef 3 capsules fluconazol om telkens 1 capsule in te nemen bij storende klachten

Profylactische behandeling:

Fluconazol 150 mg gedurende 3 tot 6 maand, 1 capsule op dag 5 van de menstruatie.

- Indien onvoldoende, kan fluconazol tot maximaal één keer per week worden toegediend.

Trichomonas Vaginalis

Eerste keuze

- Metronidazol per os 1000 mg per dag in 2 giften gedurende 7 dagen

Tweede keuze

- Metronidazol éénmalig 2 g

Bron

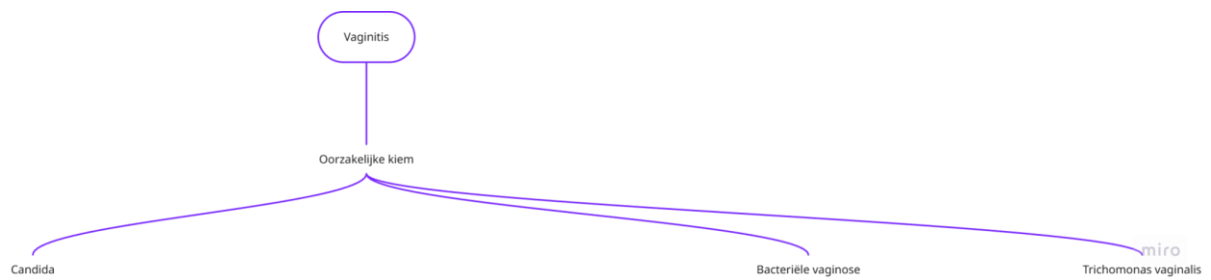
BAPCOC 2025 Belgische gids voor anti-infectieuze behandeling in de ambulante praktijk

Aanbeveling geraadpleegd op 22/11/2025

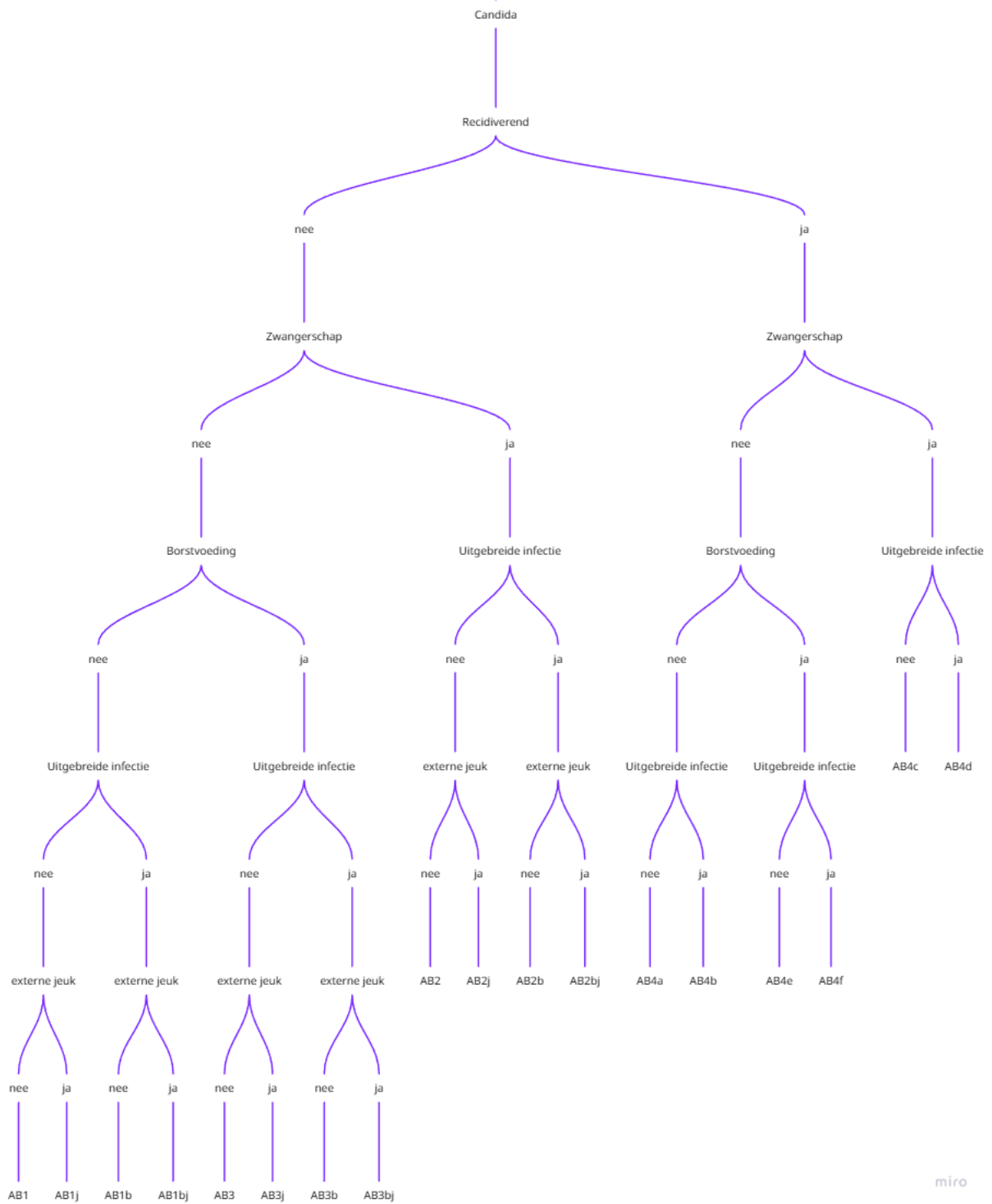
Beslisboom

- Oorzakelijke kiem
- Zwangerschap
- Recidiverend
- Uitgebreide infectie
- Externe jeuk
- Borstvoeding

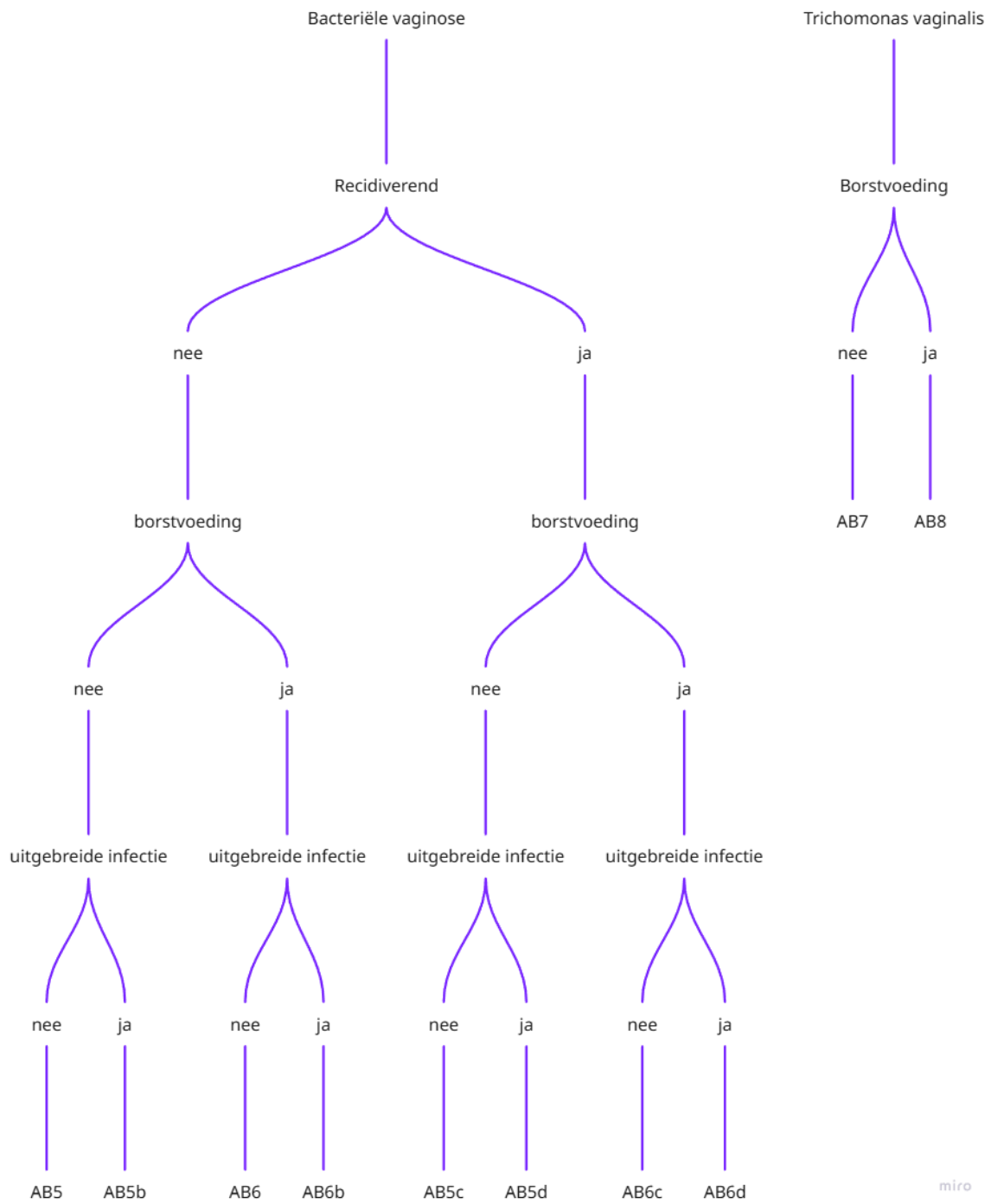
Vaginitis/ vaginose

Candida

Bacteriële vaginose en trichomonas vaginalis

Richtlijnparameters en patiëntvariabelen

Klinisch scenario		
Vaginitis		Zie codeboek_urineweginfecties indicatie Vaginitis
Leeftijd		Vanuit EMD
Gewicht		Vanuit EMD: vanaf 1/1/2028
Allergieën		Vanuit EMD: vanaf 1/1/2028
Parameter		Bijkomende info
Oorzakelijke kiem	Vermoeden Candida vulvovaginitis	Zie codeboek_urineweginfecties indicatie pv_candida_vag
	Vermoeden Bacteriële vaginose	Zie codeboek_urineweginfecties indicatie pv_bacterial_vag
	Vermoeden Trichomonas vaginitis	Zie codeboek_urineweginfecties indicatie pv_trichomonas_vag
Zwangerschap		Zie codeboek_urineweginfecties <u>sp_pregnant</u>
Borstvoeding		Zie codeboek_urineweginfecties <u>sp_breastfeeding</u>
Recidiverende infectie		Zie codeboek_urineweginfecties: <u>sp_recidivism_vag</u>
Ernstige infectie	bij uitgebreid erytheem	Manuele parameter
	oedeem	IBUI code: vulva oedeem [10073717]
		<u>SNOMED CT</u> : oedeem van schaamspleet [36311007]

	krabletsels	Manuele parameter
Externe jeuk		IBUI code: vulvajeuk [10106796]
		SNOMED CT: perineale jeuk [281639001] Belgian GP subset, vulvajeuk [67882000] Belgian GP subset

Codering

Een overzicht van de gebruikte codes en termen is terug te vinden in het [codeboek 'urinewegsinfecties'](#).

Nieuwe codes:

Uitgebreide infectie

Via de kodotool werd niets specifiek gevonden voor de zoekthermen 'krabletsel vulva', 'krabletsel periaanaal', 'erytheem vulva', 'erytheem periaanaal', 'vaginaal oedeem'.

Er werden wel 2 toepasselijke codes gevonden voor 'vulva oedeem': IBUI code: vulva oedeem [10073717], SNOMED CT: oedeem van schaamspleet [36311007].

Externe jeuk

Via de kodotool werden 2 toepasselijke codes gevonden voor zoekterm 'jeuk vulva': IBUI code: vulvajeuk [10106796] en Belgian GP subset snomedct code vulvajeuk [67882000]. De zoekterm 'perianale jeuk' gaf 1 toepasselijke code: Belgian GP subset snomed CT code: perineale jeuk [281639001]

Beslistabel

Vaginitis/vaginose

Oorzakelijke kiem	Recidiverend	zwangerschap	Borstvoeding	Uitgebreide infectie	Externe jeuk	
candida vaginitis	nee	nee	nee	nee	nee	AB1
candida vaginitis	nee	nee	nee	nee	ja	AB1j
candida vaginitis	nee	nee	nee	ja	nee	AB1b
candida vaginitis	nee	nee	nee	ja	ja	AB1bj
candida vaginitis	nee	ja	nee/ja	nee	nee	AB2
candida vaginitis	nee	ja	nee/ja	nee	ja	AB2j
candida vaginitis	nee	ja	nee/ja	ja	nee	AB2b

candida vaginitis	nee	ja	nee/ja	ja	ja	AB2bj
candida vaginitis	nee	nee	ja	nee	nee	AB3
candida vaginitis	nee	nee	ja	nee	ja	AB3j
candida vaginitis	nee	nee	ja	ja	nee	AB3b
candida vaginitis	nee	nee	ja	ja	ja	AB3bj
candida vaginitis	ja	nee	nee	nee	nee/ja	AB4a
candida vaginitis	ja	nee	nee	ja	nee/ja	AB4b
candida vaginitis	ja	ja	nee/ja	nee	nee/ja	AB4c
candida vaginitis	ja	ja	nee/ja	ja	nee/ja	AB4d
candida vaginitis	ja	nee	ja	nee	nee/ja	AB4e
candida vaginitis	ja	nee	ja	ja	nee/ja	AB4f
bacteriële vaginose	nee	nee/ja	nee	nee	nee/ja	AB5
bacteriële vaginose	nee	nee/ja	nee	ja	nee/ja	AB5b
bacteriële vaginose	ja	nee/ja	nee	nee	nee/ja	AB5c
bacteriële vaginose	ja	nee/ja	nee	ja	nee/ja	AB5d
bacteriële vaginose	nee	nee/ja	ja	nee	nee/ja	AB6
bacteriële vaginose	nee	nee/ja	ja	ja	nee/ja	AB6b
bacteriële vaginose	ja	nee/ja	ja	nee	nee/ja	AB6c
bacteriële vaginose	ja	nee/ja	ja	ja	nee/ja	AB6d
trichomonas vaginalis	nee/ja	nee/ja	nee	nee/ja	nee/ja	AB7
trichomonas vaginalis	nee/ja	nee/ja	ja	nee/ja	nee/ja	AB8

Gestructureerde aanbevelingen (respons) in functie van support parameters

Aanbeveling 1 (AB1)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, niet recidiverend ,niet uitgebreid, geen externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale tablet	Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale capsule	Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale crème	Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condoms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fenticonazol vaginale ovule	Fenticonazol: ovule 600 mg eenmalig
	Fluconazol oraal	Fluconazole: 150 mg 1 capsule.
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 1j (AB1j)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, niet recidiverend ,niet uitgebreid, externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale crème	Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen.

		* de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Clotrimazol vaginale tablet	Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale capsule	Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Fenticonazol vaginale ovule	Fenticonazol: ovule 600 mg eenmalig
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 1b (AB1b)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, niet recidiverend, uitgebreide infectie, geen externe jeuk

	Clotrimazol vaginale crème	Clotrimazol crème* 20 mg/g, voor slapen, 1 gevulde applicator (5 g) diep inbrengen gedurende 7-14 dagen * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal	Fluconazole: 150 mg 1 capsule op dag 1 en 4.
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Niet aangewezen

	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 1b1 (AB1b1)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, niet recidiverend, uitgebreide infectie, externe jeuk

	Clotrimazol vaginale crème	Clotrimazol crème* 20 mg/g, voor slapen, 1 gevulde applicator (5 g) diep inbrengen gedurende 7-14 dagen * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Fluconazole: 150 mg 1 capsule op dag 1 en 4 + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 2 (AB2)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, niet uitgebreid, niet recidiverend, geen externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale tablet	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis

	Clotrimazol vaginale capsule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Breng handmatig vaginaal in, zonder applicator) 3 dagen. * bescherming van condooms en pessaria tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol per os	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule.
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + huid miconazol crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + huid clotrimazol crème	Niet aangewezen
	Clindamycine	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 2i (AB2i)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, niet uitgebreid, niet recidiverend, externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Breng handmatig vaginaal in, zonder applicator) 3 dagen. * bescherming van condooms en pessaria tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Clotrimazol vaginale tablet	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale capsule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis

	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Clindamycine	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 2b (AB2b)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, uitgebreid, niet recidiverend, geen jeuk

	Clotrimazol vaginale crème	1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Bring handmatig vaginaal in, zonder applicator) voor het slapengaan inbrengen, gedurende 7 tot 14 dagen * bescherming van condooms en pessaria tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol per os	2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule op dag 1 en 4.
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Niet aangewezen
	Clindamycine	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 2bj (AB2bj)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, uitgebreid, niet recidiverend, externe jeuk

	Clotrimazol crème	1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Brenghandmatig vaginaal in, zonder applicator) voor het slapengaan inbrengen, gedurende 7 tot 14 dagen * bescherming van condooms en pessaria tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule op dag 1 en 4 + miconazol crème 20mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Clindamycine	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 3 (AB3)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, niet uitgebreid, niet recidiverend, geen externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale tablet	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis zonder applicator
	Clotrimazol vaginale capsule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis zonder applicator
	Clotrimazol vaginale crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen.

		* de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze Fluconazole: 150 mg 1 capsule.
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 3j (AB3j)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, niet uitgebreid, niet recidiverend, externe jeuk

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Clotrimazol vaginale crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Clotrimazol vaginale tablet	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis
	Clotrimazol vaginale capsule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol huidcrème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen

	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 3b (AB3b)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, uitgebreid, niet recidiverend, geen externe jeuk

	Clotrimazol vaginale crème	1ste keuze Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator (5g) 20 mg/g, voor het slapengaan diep inbrengen, gedurende 7 tot 14 dagen * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal	2de keuze Fluconazole: 150 mg 1 capsule dag 1 en 4
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazol huidcrème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 3bj (AB3bj)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, uitgebreid, niet recidiverend, externe jeuk

	Clotrimazol vaginale crème	1ste keuze Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator (5g) 20 mg/g, voor het slapengaan diep inbrengen, gedurende 7 tot 14 dagen
--	----------------------------	---

		* de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	2de keuze: Fluconazole: 150 mg 1 capsule dag 1 en 4 + miconazol crème 20mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale tablet	Niet aangewezen
	Clotrimazol vaginale capsule	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 4a (AB4a)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, recidiverend, niet uitgebreid, geen of wel externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.	
	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Behandeling van de actuele episode	Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling vaginale tablet clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling vaginale capsule clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling vaginale crème Clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling

	Zelfbehandeling vaginale ovule	Fenticonazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fenticonazol: ovule 600 mg eenmalig
	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal		Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème		Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Clindamycine lokaal		Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal		Niet aangewezen
	Metronidazol per os		Niet aangewezen

Aanbeveling 4b (AB4b)

Candida vaginitis, niet zwanger, geen borstvoeding, recidiverend, uitgebreide infectie, geen of wel externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.		
	Behandeling van de actuele episode		Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling vaginale tablet	clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling vaginale capsule	clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling vaginale crème	Clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling

	Zelfbehandeling vaginale ovule	Fenticonazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fenticonazol: ovule 600 mg eenmalig
	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal		Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème		Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Clindamycine lokaal		Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal		Niet aangewezen
	Metronidazol per os		Niet aangewezen

Aanbeveling 4c (AB4c)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, niet uitgebreid, recidiverend, geen externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.		
	Afwachtend beleid		Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Behandeling van de actuele episode		Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling vaginale tablet	clotrimazol	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling vaginale capsule	clotrimazol	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling vaginale crème	Clotrimazol	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Breng handmatig vaginaal in, zonder applicator), 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * bescherming van condooms en pessaria tegen SOI

		vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal	2de keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Zelfbehandeling fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	2de keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 4d (AB4d)

Candida vaginitis, zwanger, wel of geen borstvoeding, recidiverend, uitgebreide infectie, geen of wel externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.	
	Behandeling van de actuele episode	Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling clotrimazol vaginale tablet	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling clotrimazol vaginale capsule	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling Clotrimazol vaginale crème	1ste keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g (Breng handmatig vaginaal in, zonder applicator), 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen.

		* bescherming van condooms en pessaria tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal	2de keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten Fluconazole: 150 mg 1 capsule. OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Zelfbehandeling fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	2de keuze: Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 4e (AB4e)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, recidiverend ,niet uitgebreid, geen of wel externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.	
	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Behandeling van de actuele episode	Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling vaginale tablet clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling vaginale capsule clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling vaginale crème Clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen.

		* de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling
	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 4f (AB4f)

Candida vaginitis, niet zwanger, wel borstvoeding, recidiverend, uitgebreide infectie, geen of wel externe jeuk

	Bespreek bij > 3 keer per jaar vulvovaginale candidiasis en hardnekkige klachten zelfbehandeling of profylactische behandeling. Evaluatie plannen na 3 maanden.	
	Behandeling van de actuele episode	Zie beleid bij 'niet recidiverende' infectie
	Zelfbehandeling vaginale tablet clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale tablet 500 mg 1 dosis.
	Zelfbehandeling vaginale capsule clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale capsule 500 mg 1 dosis
	Zelfbehandeling vaginale crème Clotrimazol	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Clotrimazol vaginale crème* 20 mg/g met applicator, 1 applicator vol (ong. 10 g) 3 dagen. * de anticonceptieve betrouwbaarheid van condooms en pessaria en de bescherming tegen SOI vermindert tot 3 dagen na de behandeling

	Zelfbehandeling of profylactische behandeling fluconazol oraal	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule OF Profylactische behandeling: Fluconazol 150 mg gedurende 3-6 maanden op dag 5 van menstruele cyclus of bij onvoldoende effect max 1x per week.
	Fluconazol oraal + clotrimazol huidcrème	Zelfbehandeling bij hinderlijke klachten: Fluconazole: 150 mg 1 capsule + clotrimazol crème 10mg/g 2xpd
	Fenticonazol vaginale ovule	Niet aangewezen
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol per os	Niet aangewezen

Aanbeveling 5 (AB5)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, niet uitgebreid, geen borstvoeding, niet recidiverend.

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Metronidazol ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clindamycine ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen
	Clindamycine crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen
	Metronidazol per os	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze: metronidazol per os 1000 mg per dag in 2 giften gedurende 7 dagen. Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 5b (AB5b)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, uitgebreid, geen borstvoeding, niet recidiverend.

	Metronidazol ovule	1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clindamycine ovule	1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen
	Clindamycine crème	1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen
	Metronidazol per os	2de keuze: metronidazol per os 1000 mg per dag in 2 giften gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 5c (AB5c)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, niet uitgebreid, geen borstvoeding, wel recidiverend.

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Metronidazol ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname. Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen

	Clindamycine ovule	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine crème	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Metronidazol per os	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>2de keuze: metronidazol per os 1000 mg per dag in 2 giften diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 5d (AB5d)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, uitgebreid, geen borstvoeding, wel recidiverend.

	Metronidazol ovule	<p>1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine ovule	<p>1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine crème	<p>1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Metronidazol per os	<p>2de keuze: metronidazol per os 1000 mg per dag in 2 giften gedurende 7 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p>
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 6a (AB6a)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, niet uitgebreid, wel borstvoeding, niet recidiverend.

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Metronidazol ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clindamycine ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen
	Clindamycine crème	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag diep vaginaal inbrengen in 1 gift gedurende 7 dagen
	Metronidazol per os	Bij hinderlijke klachten: 2de keuze: metronidazol éénmalig 2g na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden. Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 6b (AB6b)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, uitgebreid, wel borstvoeding, niet recidiverend.

	Metronidazol ovule	1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clindamycine ovule	1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen
	Clindamycine crème	1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen
	Metronidazol per os	2de keuze: metronidazol éénmalig 2g na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden. Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 6c (AB6c)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, niet uitgebreid, wel borstvoeding, wel recidiverend.

	Afwachtend beleid	Afwachtend beleid is aanbevolen indien er geen hinderlijke klachten zijn.
	Metronidazol ovule	Bij hinderlijke klachten: 1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname. Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en

		clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen
	Clindamycine ovule	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine crème	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Metronidazol per os	<p>Bij hinderlijke klachten:</p> <p>2de keuze: metronidazol éénmalig 2g na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden.</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 6d (AB6d)

Bacteriële vaginose, wel of niet zwanger, uitgebreid, wel borstvoeding, wel recidiverend.

	Metronidazol ovule	<p>1ste keuze: metronidazol ovule 500 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine ovule	<p>1ste keuze: clindamycine ovule 100 mg per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 3 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clindamycine crème	<p>1ste keuze: clindamycine vaginale crème 2 % 5 g per dag in 1 gift diep vaginaal inbrengen gedurende 7 dagen</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Metronidazol per os	<p>2de keuze: metronidazol éénmalig 2g na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden.</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Gelijktijdige behandeling van de partner kan het risico op recidief verlagen : Metronidazol peroraal 500mg en clindamycine 2% crème aangebracht op de huid van de penis gedurende 7 dagen</p>
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen

	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Aanbeveling 7 (AB7)

Trichomonas vaginalis, niet of wel zwanger, uitgebreid of niet, wel of niet frekvent recidiverend, geen borstvoeding

	Metronidazol per os weekbehandeling	<p>1ste keuze: Metronidazol per os 1 g per dag in 2 giften gedurende 7 dagen</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Partnerbehandeling</p> <p>Alle partners van de voorafgaande 4 weken worden na waarschuwing mee behandeld en getest, ongeacht of er wel of geen klachten zijn.</p>
	Metronidazol per os éénmalig	<p>2de keuze: Metronidazol éénmalig 2g</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Partnerbehandeling</p> <p>Alle partners van de voorafgaande 4 weken worden na waarschuwing mee behandeld en getest, ongeacht of er wel of geen klachten zijn.</p>
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen

	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen
--	--------------------------------------	-----------------

Aanbeveling 8 (AB8)

Trichomonas vaginalis, niet of wel zwanger, uitgebreid of niet, wel of niet frekwent recidiverend, borstvoeding

	Metronidazol per os	<p>metronidazol éénmalig 2g na de laatste voeding van de dag. Bij weigering van moedermelk door de zuigeling, metronidazol kan een metaalsmaak geven, kan de borstvoeding gedurende 12 uur na inname onderbroken worden.</p> <p>Er mag geen alcohol worden gedronken, tot 48 uur na (laatste) inname.</p> <p>Partnerbehandeling</p> <p>Alle partners van de voorafgaande 4 weken worden na waarschuwing mee behandeld en getest, ongeacht of er wel of geen klachten zijn.</p>
	Clindamycine lokaal	Niet aangewezen
	Metronidazol lokaal	Niet aangewezen
	Clotrimazol lokaal	Niet aangewezen
	Fenticonazol lokaal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + miconazole crème	Niet aangewezen
	Fluconazol oraal + clotrimazol crème	Niet aangewezen

Versie aanpassingen

Gebaseerd op opmerkingen van expertenpanel en na intern overleg

Datum	Wat	Waar
-------	-----	------

13/5/2024	toevoeging codering kiem gekend gekend bij klinisch scenario	Coderingen
21/5/2024	intoleranties voor filter werden toegevoegd - versie 1.1 werd versie 1.2	supportparameters en patiëntvariabelen + codering
24/10/2024	intoleranties opnieuw verwijderd	supportparameters en patiëntvariabelen + codering
3/09/2025	<p>Link naar het codeboek UWI werd toegevoegd.</p> <p>Leeftijd, gewicht en allergieën als parameters toegevoegd bij indicatie</p> <p>Support optie 'Algemene adviezen' en 'Partnerbehandeling' toegevoegd aan antibiotica support opties (AB2, AB3, AB4, AB6, AB7, AB8) Meerdere 'of' adviezen in één support option werden meerdere support options (AB1, AB3, AB5, AB6)</p> <p>Versie 1.2 werd versie 1.3</p>	<p>Onder de titel van codering</p> <p>Tabel richtlijnparameters en patiënt variabelen.</p> <p>AB1 t.e.m AB8</p>
5/12/2025	<p>toevoegen van parameter 'uitgebreide infectie', externe jeuk en borstvoeding</p> <p>Uitbreiding mogelijkheden bij recidiverende candida infectie</p> <p>Aanpassing behandeling candida, bacteriële vaginose, trichomonas vaginalis</p> <p>Toevoegen vermijden alcohol tot 48u na inname metronidazol</p> <p>Versie 1.3 werd versie 2.0</p>	<p>codetabel en beslissingstabel</p> <p>AB4a-4f</p> <p>alle AB</p> <p>AB5a t.e.m. AB8</p>
20/12/2025	Beslisbomen toegevoegd	

	<p>Combinatie fluconazol oraal met miconazol dermale creme werd verwijders omdat de dermale crème niet beschikbaar is</p> <p>Versie 2.0 werd versie 2.1</p>	<p>AB1j, 1bj, 2j, 2bj, 3j, 3bj, 4a, 4b, 4c, 4d, 4e, 4f</p>
--	---	--